Taksa plaćena u gotovu.
GOD. XLII. DUBROVNIK, 31. prosinca 1942. Broj 11-12

LIST DUBROVAČKE BISKUPIJE

SLUŽBENO GLASILO I ZA KOTORSKU BISKUPIJU.

Deus.. ipse sapientiae dux est et sapientium emendator. (Sap. 7, 15)

Tisak i raspačavanje dozvoljeno odlukom Predsjedničtva vlade u Zagrebu odio za tisak br. 637/141 od 2. VIII. 1 41. g
Izlazi svakog mjeseca jedanput, a najmanje četiri puta godišnje. Cijena godišnja: Kuna 80. Polugodišnja 40. Četvrtgodišnja 20. Mjesečna 7. — Pisma i novci šalju se na Biskupsku Kuriju. Broj čekovnog računa 4393.

Đ. Krečak.

Crkovna Bratstva

Povodom šestopedesetgodišnjice častnog Bratstva Sv. Mihajla „in arboribus“ de Gravosio.

Kako medju viestima spominjemo dana 25. X. o. g. proslavilo je bratstvo Sv. Mihajla „de Gravosio“ ili „in arboribus“ sestogodišnjicu opstanka i rada.

Ovaj rietki dogogjaj, koji služi na čast ne samo ovom najstarijem od dubrovačkih bratstava, koja još postoje, nego i Dubrovniká kao sredini u kojoj je omogućen ovako dug život i prosperitet vjerskih društava i humanih ustanova, jasno dokazuje kako su solidni temelji principi vjere, na kojima bratstvo Sv. Mihajla i druga bratstva bijaše osnovano i kako je čvrsta veza kršćanstva uzajamnost ili solidarnost, koji braću kroz šest i pô stoljeća povezuje.

Da bi i današnja braća častnih naših bratstava u Gradu i biskupiji u koliko im dodje do ruka ovaj List Dubrovačke Biskupije mogla crpiti pobude da nasljeduju izglede primjere starih; a da bi opet i m. p. dušobrižnici, kao voditelji bratstava, što bolje uvidjeli od kolike koristi za vjeru ćudoregje, te vjerski i družtvovni život mogu biti bratstva u župi, iznosim ovih par crta o djelotvornom uplivu bratstva uopće, a napose o uplivu bratstva jubilarca na vjersko-ćudoredni i društvovni život pučanstva.

Pod imenom bratstvo (fraternitas, confraternitas, pokvareno fratilia) razumijevamo udruge osnovane i vogjene na vjerskom temelju u svrhu promicanja religioznosti i ćudoregja, te materijalnog podpomaganja svojih članova u potrebi i bolesti, a bezplatnog i dostojnog pokopavanja u bratinskim grobnicama po smrti. A dvostruko imahu obilježje ove udruge: jedne više vjersko, druge više staleško. Prvim je prvotna svrha promicanje religioznosti i kulta i uzdržanje ćudoregja, a drugima zaštita pojedinih zanata i obrta; ali niti prve zanemaruju pomaganje i zaštitu, niti druge vjeru i ćudoregje, koje Dubrovniku i svim u njemu ustanovam bijahu stožer na kojem se osnivao sav javni i privatni život. Prve su bratstva u pravom smislu, a druge naš učenjak Dr Kosto Vojnović naziva *obrtno-staleškim korporacijama.* Megju prve spadaju bratstva Sv. Mihajla i sv. Đurđa u Gružu, a megju druge bratstvo starih brodograditelja u Gružu, te u gradu bratstva zlatara, drvodjelaca, kamenara, crevljara i papučara, brijača i šavaca, mesara, mastioca, fakina i dr. od kojih neka i danas postoje.

Ako iz perspektive vjerskog, karitativnog i družtvovnog (socijalnog) djelovanja postojećih bratstava bacimo pogled na daleku njihovu prošlost, vidjet ćemo da su bratstva bila rasadišta i gojilišta kršćanskih kreposti i gradjanskih vrlina, jer se ne samo u statutima preporučivaše i naredjivaše bezuvjetna neporočnost života i strogo vršenje vjerskih dužnosti, nego se upotrebljavahu opomene i kazne za one, koji ili nebi vršili vjerske dužnosti ili bi se o ćudoredje ogriješili. Vidjet ćemo nadalje, da su bratstva uz mnoge humane ustanove imala znatnog udjela u

t. zv. družtvovnoj skrbi, te spriječila mnoge krize, koje su drugovdje mnogo zla nanosile i sačuvala stari Dubrovnik od trzavica, koja je drugovdje radničko pitanje, kamuflirano vjerskom ili političkom maskom, uzrokovalo, jer su t. zv. radničko pitanje, i prije nego se je očito pojavilo, regulirala vodeći brigu o družtvovnom položaju bratima, o njihovim materijalnim potrebama kao što su plata, počinak duševne potrebe, odgoj, opskrba u bolesti i pristojan pokop po smrti. Čak i ono što nije statut izričito propisivao, ako je bilo na korist braće, bratstvo je svojim ustaljelim običajima uspješno promicalo, kao što je sdruge strane spriečavalo sve ono, što je moglo sklad i ravnotežu medju braćom poremetiti ili nesklad, zavist, mržnju i staležku borbu uzrokovati. I bez modernih na kapitalističkom sistemu vodjenih osiguravajućih družtava, zanatlije su u Gružu i Gradu bili sigurni, da ih dobra braća u starosti, iznemoglosti i nevolji neće ostaviti bez pomoći, ni da će im pustit djecu da od glada skapavaju ili se proskitare. Onaj ganutljivi i plastički opis Mata Vodopića u „Tužnoj Jeli," gdje bolestnica, sama u kući, u bolesti ima čuvaricu, okrjepu i hranu, sućut i pažnju, te joj ne fali ni kafe ni šećera ni drugog blaga Božijega, što joj dobre ženice u ogrnaču donose, kad je idu prigledati; kao i prizor istog auktora u „Mariji Konavoki", kad se braća sastaju u kući dunda Mihajla, da se dogovore o koracima koje će poduzeti na obranu časti i slobode djevojke, kojoj se raznim zamkama prijeti otmicom, a prije prelaza na „dnevni red" prvo se upitaju za zdravlje, za poslove i malo se napiju u zdravlje domaćinovo, klasični su dokazi o djelotvornoj ulozi bratstava u Gružu i Konavlima na karitativnom i ćudorednom području. Budući je pak Vodopić običaje iz naroda vierno crpio i slikao, a ne izmišljao, znači da su oni liepši običaji bili općeniti, ukorienjeni, naravni, neprisiljeni. Znamo pak da su običaji u Gružu i u Gradu jednaki, kao što su veoma slični Konavoski s onim u istočnim selima i u Primorju. Iz toga sliedi, da se je i drugovdje prakticiralo ono što Vodopić obzirom na kršćansku ljubav, milosrdje i čuvanje ćudoredja u Tužnoj Jeli i Mariji Konavoki opisiva. Proučavajući pak naša bratstva našao sam, da su statuti mladih bratstava slični onom Sv. Mihajla, da su im mnogi zaključci slični, duh sličan i rad sličan, pa per analogiam zaključujem, da im je djelotvorni upliv za pučanstvo bio sličan.

Gruška su bratstva oblikovala i one simpatične proste ali poštene, pučke tipove u Vojnovićevom „Ekvinociju," uzore uzajamnog, bratskog potpomaganja, kad ljudi pred oluju svi skaču iz postelje i izlažu svoj život, da bi meštru ili protu bolje privezali brod ili istegli ladjicu da je vjetar i more ne razbiju. Ista su bratstva stvorila onu sredinu poštenja u starom Gružu, gdje — kao opet Vojnović u „Ekvinociju" prikazuje, a kako sam i u moje djetinstvo s mojim očima vidio i u Gradu i po selima — dućandžije ne zatvarahu vrata kad izlažahu na kraće vrijeme iz dućana, već na vrata stavljahu štap od metle ili kakovu drugu prečnicu, jer nemahu straha, da će im se tko ušuljati i što ukrasti. Tako se isto ne zatvarahu ključem vrata od kuće, već kad bi svi iz kuće izašli zadnji bi objesio ključ o čavao pred kućom ili bi ga stavio pod komad daske.

A gdje su zasluge bratstva za uzdržavanje mira i ograničenje parničenja? Žalostna je naime činjenica, da se u nekim mjestima naš narod voli parničiti. U parnicama mnogi izgubiše imanje, zadužiše kuće, padoše na ništa! Bratstva su i na tom području učinila svoju. Jubilarno bratstvo sv. Mihajla već je u pr. godine 1290 stvorilo zaključak, da se braća ne smiju pozivati na državni sud osim za najteže stvari, već se u manjim imadu podvrći presudi bratinskog starješine, zvanog gastalad i gestalad ili gestod. Isti zaključak izglasa „kapituo" novog gruškog bratstva Sv. Đurđa godine 1436.

Bratstvo Sv. Mihajla daje iste 1290 godine dokaza da ima smisla za urbanističke interese, te sankcionira kazne proti onim, koji bi posjekli ili oštetili stabla oko crkve!

No vrhunac zasluga i koristi koliko bratstva jubilarca toliko i ostalih u Gružu, Gradu i biskupiji stoji u promicanju religioznosti. Svako je naime bratstvo imalo svoju crkvu, za koju su se braća brinula uzdržavajući je — koliko su bolje mogli o vlastitom trošku — za javno bogoštovlje. U tu svoju crkvu išla su braća redovito u nedjelju i svetac na misu, a o Uskrsu i većim blagdanima i na sv. Pričest. Za proslavu sveca zaštitnika zanosno se i požrtvovno pripravljahu. Bratstvo sv. Mihajla kao i neka gradska pozivahu iz grada i glazbu da im uzveliča svečanost. Na

dan sv. Omobona, sv. Josipa, sv. Krispina obilažahu s glazbom po gradu. Vrata i prostor ispred crkve bijahu okićeni zelenilom, zlatnim papirom i zastavama. U predvečerje se barjak na crkvu ili pred crkvu postavljao. Večernja se pjevala, moći ljubile, rasvjeta palila. Na dan svečanosti ranom zorom mise se redale svako pola sata do velike mise, koja bijaše „in terza."

Suvišno je napominjati, da je svaki brat osim teško bolestnih prisustvovao jutrnjoj i popodnevnoj crkovnoj svečanosti, jer zanatlije dotičnog bratstva nijesu radili na dan svoga zaštitnika. Braća su u svojoj crkvi pjevala misu, poslanicu, pieće na Božić itd. Mnogi su znali ministrirati i to — kako i pjevati u crkvi — smatraše se častnim.

Bratstvo sv. Mihajla i ona po selima uz župske crkve birali su od godine do godine mladje ili „tekliće," koji su nedjeljom imali uraniti, crkvu urediti, zvoniti, Križ i nebnicu za ophode pripraviti, vodu uoči Vodokršta, na Vel. Subotu i uoči Duhova pripremiti i druge manualne službe obavljati. Isto tako odredjivalo se je tko kroz godinu ima Križ, nosiljku i mrtvaca u spvovodu nositi, tko grob otvoriti i zatvoriti itd. Red i posluh morao je biti kao u obitelji. A bratstvo bijaše kao jedna obitelj. Starješina je domaćin. Ima moć i ugled, vlast da naredjuje što je shodno ali i da kazni. A jaoh ti ga djeci, ako je kojega gastalad opazio nemirna u crkvi. Ili da ne kleči kad je red klečati. Ili da se mladić u crkvi ili ophodu okrene! U tom je slučaju starješina bio redar i sudac. Mnogo sam od starih čuo pričati i u Gružu i drugovdje kako je starješina ovom ili onom uši izdrpio, onoga izveo iz klupe i stavio na sred crkve klečati. A roditelji? Nitko onda da bi se uvrijedio! Nitko da bi digao glas na starješinu, nego čulo bi se nasuprot gdje mu zahvaljuju i govore: „Svetila ti se ruka. Bog ti dao zdravlje, a njemu — djetetu ili momku — dati ću ja kod kuće drugo". Bratstvo Sv. Đurđa na 26. X. 1446. bijaše odredilo kaznu onomu, koji bi uvrijedio gestalda.

Zbog ovih i tolikih drugih zasluga i koristi zaslužuju naše častna bratstva svu pažnju m. p. svećenstvu u pastvi.

Niko Gjivanović.

Dubrovački kanonik Vid Mar. Gučetić (Gozze).

(† krajem god. 1542).

Medju zaslužnim učenim dubrovačkim svećenicima u XVI vieku izticao se je kanonik *Vid Mar. Gučetić (Gozze)*. U rukopisnim knjigama Dubrovačkog arhiva „Diversa Notariae", „Testamenta Notariae" i „Distributiones testamentorum" iz onoga doba sretamo više puta njegovo ime.

Ima se biti rodio u drugoj polovici XV vieka. Medju članovima Kaptola dubrovačke stolne Crkve Gospe Velike (S.ae Mariae Maioris) zapremao je on redom sva moguća mjesta kaptolskog dostojanstvenika, dakle kanonika svakako od g. 1496, pa dekana, arhidjakona, arhiprezbitera, te primicerija. U g. 1536. bio je generalnim vikarom „in spiritualibus" dubrovačkog nadbiskupa Filipa Trivulcija. U Kaptolu je zapremao od g. 1530. do 1537. i čast „decimarija" (kolektora decimâ i primicijâ) sa službom utjerivača svota isplaćenih dubrovačkoj Stolnoj Crkvi od izvršilaca oporučnih odredaba. Kao kanonik nadarbenik uživao je prihode jednog prebendarskog beneficija na otoku Šipanu kod stare crkve sv. Petra na položaju zvanom „Misino"; u tom je svojstvu dana 11. VII. g. 1502. bio unajmio to zemljište „in perpetuum" Gjuku Radašinoviću zv. Prodaniću, svome kmetu „polovniku", te mu je dana 13. II. g. 1503. taj ugovor o unajmljenju odobrio Kaptol Stolne crkve dubrovačke[1]).

Svoju je oporuku napisao u Dubrovniku dana 13. IV. g. 1542., te joj jedan nadodatak priložio dana 3. XII. one godine. U oporuci je naredio, da mu se govori „zaviek" jedna sv. Misa godišnje u Stolnoj crkvi dubrovačkoj pred oltarom „Gospe od Porata« za pokoj njegove duše. Universalnim baštinikom svojeg bića odredio je svoga unuka Vidâ Iv. Gučetića[2]).

U toj oporuci spominje svoje dvije kuće: veliku sagradjenu, i drugu, novu kuću, koja se je tada gradila povrh one prve njegove kuće. To bi

sada mogle da budu uz „Ulicu od Domina“ one kuće (veća i manja) sa terasom, vrtovima i zidovima porušene kuće sa ulaznim (sada) vanjskim vratima na dnu one ulice i na vanjskom zidu uz onu ulicu. Te nekretnine, koje imaju izvana na graničnom zidu na starinskim vratima zazidanim urezana dva sredovječna stara kućna broja: 58 i 39, označene su sada anagrafskim brojem 6 a vlasnost su G e Miroslave Čatović.

Važno je da ovdje spomenemo i ovo. U tome posjedu na unutrašnjim kućnim vratima, — kao i na jednim vratima na zidu one porušene kuće — nalazi se na gornjem pragu kamenitih vrata uklesan na svoj duljini nadpis u latinskom jeziku, sa nekoliko kratica, sa imenom ovog častnog i učenog kanonika Gučetića.

Prvi nadpis glasi:

VITVS GOTI' PRMICERI' ET. DEC· DOC·

Drugi je nadpis:

VIT' GOCI' PRIMICERI' DEC· DOC

Razriešeni ovi nadpisi glase:

VITVS GOTIVS PRIMICERIVS ET DECRETORVM DOCTOR

VITVS GOCIVS PRIMICERIVS DECRETORVM DOCTOR

Zadnje ove dvije skraćene riječi u oba ova nadpisa treba čitati DECRETORVM DOCTOR. Nije bilo izpravno čitanje prof. Vida Vuletića Vukasovića: DECOR DOCTRINAE[3]), ni čitanje prof. Dra Milana Rešetara: DECANVS DOCTOR, koji je posljednji tako bio razriešio ovu skraćenicu nadjenu na privatnom visećem pečatu od crvenog voska na jednom aktu iz g. 1525. u legendi: †VIT'. GOTI'. ARHPSBRT. ET DEC. DOC.[4]).

Što je značio onaj naslov „doktor dekretâ“ („decretorum doctor“), (jednako kao i drugi, koji se inače takodjer sreta „doctor in decretis“,) a koji je naslov kanonik Vid Mar. Gučetić (Gozze) nosio za svojega života svakako od dana 11. VII. g. 1502? Ovaj naslov značio je: doktora crkvenog kanonskog prava, gdje su se pod „dekretima“ uzimale u obzir zbirke starih kanona, konstitucije koncilâ, te očitovanja crkvenih otaca[5]).

U doba kada je živio ovaj dubrovački kanonik Gučetić bilo je u Dubrovniku više „doktora dekreta“. U XV. v. bili su takovi doktori: 1) Dubrovački nadbiskup Jakob de Recanato (nadbisk. od g. 1440 do 1460), 2) Kanonik Bonin Tolentić (de Tolentis), Korčulanin, generalni vikar dubrovačkog nadbiskupa, 3) svećenik Marin Menčetić, 4) svećenik Nikola Gjončić, 5) kanonik Frano Gradić (Gradi), generalni vikar dubrov. nadbiskupa Ivana de Venereis, 6) svećenik Jeronim de Utilibus de Faventia, generalni vikar dubrov. nadbiskupa, 7) Jakob de Servolis de Gualdo, generalni vikar dubrovačkog nadbiskupa Ivana de Ancona, 8) Marin Benković (Marinus Benchi), generalni vikar dubrov. nadbiskupa, 9) Marko Gracijan de Cotignola, generalni vikar dubrov. nadbiskupa. — Imena svih ovih svećenika „doktora dekretâ“ sretamo na više mjesta u raznim rukop. knjigama Dubrovačkog Državnog Arhiva.

Kanonik Vid Mar. Gučetić (Gozze) morao je jednom prigodom u svom životu osjetiti i na sebi težinu kaznenoga zakona, pravednog prema svakomu, koji se u nečemu ogriješio, bez obzira, koga ima kazna da dohvati. Dana 24. XI. g. 1496. zaključilo je Malo Vieće dubrovačko, da ovaj kanonik ima biti kažnjen zatvorom za 10 dana u tamnici nadbiskupske palače, a to zato, što je jednog dana upotrebio pred viećnicima izvan one palače neke vrlo ružne izraze. U taj zatvor morao je on doći kroz sutrašnji dan, a ne dodje li, da će biti za to kažnjen na dvostruki broj dana; ako li pak tamo ne dodje a bude vidjen izvan one palače kroz ono 10 dana, morat će izvršiti kaznu kroz 10 dana u zatvoru u občinskoj tamnici. O ovoj osudi proti kanoniku Gučetiću bilo je saobćeno Starješini Vikaru Nadbiskupa Dubrovačkoga, i on se je, uzevši sve u obzir, saglasio da je izrečena osuda opravdana, i da se kazna mora izvršiti.[6])

---

[1]) Dn. Andro Murat: Podatci za povjest dubrovačke biskupije (u „Listu dubrov. biskupije“ g. 1912. br. 1., str. 11).

[2]) Testamenta Notariae ann. 1359 - fo. 230.

[3]) Vid Vuletić Vukasović: Podatci za poviest dubrovačke biskupije: Vid Gozze, Primicer dubrov. katedrale (u „Listu dubrovačke biskupije“ g. 1918, br., 5-6, str. 43).

[4]) Prof. Milan Rešetar: Dubrovačka numizmatika, I dio, str. 570, Sremski Karlovci. 1924. i „Dubrovačka numizmatika“ II dio, str. 334, Beograd-Zemun, 1925.

[5]) Du Cange: Glossarium mediae et infimae latinitatis. Tom III. Niort, 1884. pod riečima „decretistâ“ i „decreta“ (str. 31) i „doctor“ (str. 154). — Vladimir Mažuranić: Prilozi za hrvatsko pravno - povjesni Riječnik, str. 22 (Izd. Jugosl. Akad. zn. i umjetn.) Zagreb, 1908.

[6]) Consilium Minus, knj. 25. ann. 1493-1496. fo. 281-v.

Dijamantni svećenički jubilej prečasnog Don Marka Tabaina.

Na blagdan Krista Kralja 25. listopada proslavio je umirovljeni župnik prečasni Don Marko Tabain svoj dijamantni jubilej u rodnoj Veloj Luci.

Malo svećenika doživi dijamantni jubilej. Prevelika je radost Crkve, ako su ti jubilarci zaista dijamantni — ne samo po broju svećeničkih godina, nego i svećeničkim uzornim životom. Takav je dični jubilarac prečasni Don Marko Tabain. Sav je njegov život od ranog djetinstva upravljen k Bogu.

Rodio se 29. XII. 1859. u Veloj Luci. Prva dva gimnazijska razreda dovršio je u biskupskoj gimnaziji u Dubrovniku, a ostale gimnazijske razrede, kao i teološke nauke dovršio je u Priku kraj Omiša. Zaredjen je za svećenika u Dubrovniku od biskupa književnika Don Mata Vodopića. Svoju mladu Misu odslužio je u svom rodnom mjestu 29. X. 1882. Na to je najprije za kratko vrijeme bio kapelan u Blatu, a onda u Čari do 29. II. 1892., u Janjini kao upravitelj župe do 14. V. 1896. dok ne postade župnikom u Smokvici sve do svoga umirovljenja g. 1937., ali je još za neko vrijeme ostao u župi i vršio župničke poslove. Godine 1940. preseli se u svoje rodno mjesto, gdje ne miruje već još i danas pomaže u ispovijedanju i pohadjanju bolesnika. Njegov častan i uzoran svećenički život bogat je i plodonosan. Veoma revan za službu Božju i za dobro duša. U Čari njegovom zaslugom sagradjena je lijepa župna kuća, u Janjini u župnoj crkvi krasni glavni žrtvenik, a u Smokvici nova prostrana župna crkva sa visokim zvonikom (39 m) po nacrtu veleč. O. Luja Pogačnika sa neznatnim izmjenama arhitekta Ivekovića. Preuzvišeni biskup Dr Josip Marčelić visoko je cjenio njegov rad i za to ga imenuje začasnim konsistorijalnim savjetnikom.

Ovaj svoj dijamantni svećenički jubilej htio je da proslavi posve tiho u samoći i u molitvi, kako je proslavio i svoj zlatni, ali to nijesu dopustili braća svećenici. Zbog ratnih prilika proslava je bila samo crkvena. Svoju dijamantnu Misu služio je dični jubilarac uz ganutljivi obred sa svečanom podvorbom. Svečani prigodni govor održao je svečaru mjesni vjeroučitelj preč. Don Jozo Geričić. Na koru uzveličao je svečanost mjesni crkovni pjevački zbor ugodnim pjevanjem. Sam jubilarac bio je taj dan ganut i radostan i kao dijete poslušan; što su braća svećenici od njega tražili, činio je, a da se nimalo nije protivio, miran kao janje. Poslije svečanosti u crkvi primao je jubilarac čestitanja od pojedinaca i zastupnika vlasti.

Svi koji dobrog Don Marka poznavaju, raduju se njegovom dijamantnom jubileju i srdačno mu čestitaju i mole, da ga Gospodin još uzdrži u ovim teškim apokaliptičkim vremenima, da svojim poniznim i pobožnim molitvama prosi za veliko milosrdje Božje.

Službeni dio

Br. 1451/42

Držanje djačkih priredbi ustaške mladeži u nedjelju i blagdane.

OKRUŽNICA

Priopćuje se mp. svećenstvu niže navedena odluka Visokog Ministarstva Nastave Broj U. m. 2243 - 1942 od 8. X. 1942, uz dopis prepošt. Predsjedništva Biskupskih Konferencija Broj 192/BK od 20. X. 1942. glede održavanja priredaba Ustaške mladeži u nedjelju i blagdane, na znanje i vladanje.

Od Biskupskog Ordinarijata
U Dubrovniku, 26. X. 1942
Delegat Apostolskog Administratora
I. Božić, s. r.

Nezavisna Država Hrvatska
MINISTARSTVO NASTAVE U ZAGREBU
Broj: U. m. 2243 - 1942.
Predmet: Ustaška mladež, držanje djačkih priredbi u nedjelju i blagdane.

Prečastnom Predsjedničtvu Biskupskih Konferencija

Zagreb
Kaptol 31.

Čast mi je saobćiti Vam, da je temeljem Vaše suglasnosti pod br. 158/BK od 27. kolovoza o. g. ministarstvo nastave odlukom br. U. m. 2243/42. od 8. listopada o. g. dopustilo Upravnom zapovjedničtvu Ustaške mladeži, da Usta-

ška mladež može održavati priredbe učenika (ca) pučkih i srednjih škola i prije podne u nedjelju i na blagdane, i to u Zagrebu poslie pola 11 sati, a u pokrajini poslie 10 sati, **nakon što učenici (ce) udovolje vjerskim dužnostima.** U svakom takovom slučaju imadu se dužnostnici Ustaške mladeži sporazumjeti s nadležnim svećenikom, a napose u onim mjestima, u kojima se u nedjelju i u blagdane redovito služi samo jedna sv. Misa.

Umoljava se Naslov, da izvoli o ovoj odluci ministarstva nastave obaviestiti sve biskupske ordinariate odn. župnike.

Ministar nastave:
Ratković, v. r.

Broj: 192/BK.

Prečastnom Biskupskom Ordinarijatu
Dubrovnik

Gornje se stavlja preč. Naslovu na znanje.

Zagreb, 20. listopada 1942.

Nadbiskup
Predsjednik Bisk. Konferencija.
ALOJZIJE s. r.

Br. 1452/42.

Akcija „Pomoći" preko zime 1942 - 1943.

OKRUŽNICA

Priopćuje se mp. svećenstvu dubrovačke biskupije niže navedena odluka Visokog Ministarstva Unutarnjih poslova od 19. X. 1942. Broj P - 3735 - 1942. uz dopis prepošt. Predsjedničtva Biskupskih konferencija Broj 193/BK od 20. X. 1942., pozivom mp. svećenstvu, da živo uznastoji, da akcija „Pomoći" što bolje uspije u korist biednih.

Od Biskupskog Ordinarijata
U Dubrovniku, 26. X. 1942.
Delegat Apostolskog Administratora
I Božić s. r.

Nezavisna Država Hrvatska
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
Oblast „Pomoć"

Broj: P - 3735 - 1942.

Zagreb, dne 19. listopada 1942.

Predmet: Akcija „Pomoći" preko zime - 1942. - 1943. - suradnja.-

Predsjedničtvu Biskupskih Konferencija
Zagreb

Oblast „Pomoć" i ove godine obraća se uglednom Naslovu s molbom, da bi izvolio putem pojedinih ordinarijata katoličke crkve u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj pozvati vjernike i svećenstvo, da i ove godine što djelotvornije podupru akciju „Pomoći" preko zime 1942. - 1943. bilo sudjelovanjem u sabiranju sredstava bilo svojim prilozima u naravi i novcu za siromašne i potrebite, koji u ova teška vremena očekuju što veću pomoć onih, koji mogu i moraju pomoći svom bližnjem u nevolji.

O učinjenom moli se što prije obaviestiti znanja radi i ovu oblast.

Po ovlaštenju ministra
M. P. nadstojnik „Pomoći"
Aurel Šmit, v. r.

Broj: 193/BK.

Prečastnom Biskupskom Ordinarijatu
Dubrovnik

Gornje se stavlja preč. Naslovu na znanje s time, da se tekst, ako to smatra uputnim, odštampa u Službenom glasilu biskupije, a svećenici da potaknu vjernike na važnost akcije „Pomoći" pogotovo u današnje vrieme.

U Zagrebu, dne 20. listopada 1942.

Nadbiskup
M. P. Predsj. Biskup. Konferenc.
ALOJZIJE s. r.

Br. 1564/42.

ODAŠILJANJE PREPISA MATICA

M. P. Župskim Uredima
svima u Biskupiji

Pozivlju se mp. župski uredi, da od sada unaprijed **svake godine** šalju ovom Ordinarijatu prepise matica rodjenih, vjenčanih i umrlih, i to u siječnju za čitavu zadnju godinu.

To je veoma potrebito, jer se dogodio koji slučaj, da je koji župski ured uništen vatrom, pa je čitava župa ostala bez ikakvih potrebitih podataka rodjenja, vjenčanja i smrti.

Toliko u smislu kan. 470. § 3. Voditelji matica neka pri ovome radu uvijek imadu na umu, kakve teške posljedice mogu imati i pojedinci i cijele obitelji iz propusta ove dužnosti.

Od Biskupskog Ordinarijata
U Dubrovniku, dne 26. XI. 1942.
Apostolski Administrator
PAVAO v. r.

Br. 1606/42

Stipendij za legatne mise

OKRUŽNICA

U vezi s odlukom podpisanoga od 10. VI. 1942. broj 713/42. ovim se povisuje stipendij za legatne mise nevezane na Kuna 40—, a ako su vezane na dan ili kapelu izvan matice na Kuna 50—.

Od Biskupskog Ordinarijata
U Dubrovniku, dne 4. XII. 1942.
Apostolski Administrator
PAVAO v. r.

Broj 1633/42

Oprost od posta i nemrsa g. 1943.

OKRUŽNICA

Sv. Otac Papa Pijo XII. bio je podielio svim vjernicima zemalja koje su u ratu, pa tako i čitavoj Hrvatskoj, oprost od zakona posta i nemrsa do konca godine 1942 za sve dane osim čiste Srijede (Pepelnice) i Velikog Petka. U smislu posebne ovlasti sv. Stolice, danoj po S. Kongregaciji za izvanredne poslove 19. XII. 1941 svim Ordinarijima za vrijeme trajanja rata, a to radi izvanrednih prehranbenih poteškoća i prilika u našoj državi, produljuje se gornji oprost i za čitavu godinu 1943.

Neka p. n. gg. dušobrižnici prigodom objavljenja ove odluke preporuče vjernicima, da kad se budu služili ovim oprostom, pobožnim molitvama i drugim dobrovoljnim žrtvama dadu Pravdi Božjoj zadovoljštinu za silne griehe, kojima se danas Svevišnji vriedja.

Od Biskupskog Ordinarijata
U Dubrovniku, 14. prosinca 1942.
Delegat Apostolskog Administratora
I. Božić v. r.

Br. 1695/42

Aplikacija sv. Misa „pro populo"

OKRUŽNICA

M. P.

Svim Dušobrižnicima

u Biskupiji

Obzirom na teške ekonomske prilike klera biskupije dubrovačke preuzvišeni Msgr Pavao Butorac, biskup kotorski i Apostolski Administrator biskupije dubrovačke, zamolio je sv. Stolicu za milost, da dužnost izgovaranja sv. Misa „pro populo" bude svedena na same nedjelje i blagdane zapovjedne, isključujući ukinute blagdane osim blagdana sv. Patrona biskupije i Patrona župa, zamolivši ujedno za saniranje prošlih nepravilnosti.

Sv. Kongregacija Koncila je pošt. Reskriptom od 19. XI. 1942 broj 879/42 tu molbu uvažila i najprije sanirala prošle nepravilnosti te reducirala sv. Mise pro populo prama gornjoj molbi a za vrieme od pet godina.

Prama tomu su od sada unapried svi mp. župnici, upravitelji župa i neodvisni kapelani dužni govoriti sv. Misu „pro populo" svake Nedjelje i zapovjednog blagdana i na blagdan Patrona biskupije i župe, a oslobodjeni su te dužnosti na sve ostale ukinute blagdane.

Ova povlastica vriedi za vrieme od pet godina. Time se mienja odluka ovog Biskupskog Ordinarijata broj 1113/41 od 12. VII. 1941.

Od Biskupskog Ordinarijata
U Dubrovniku, dne 29. prosinca 1942.
Delegat Apostolskog Administratora
M. P. I. Božić v. r.

Za praksu

Promjene u breviaru i misalu. Sv. Kongregacija Obreda izdala je dne 9. I. ove godine odredbu, kojom se za breviar i misal uvodi novi *Commune Sactorum Pontificum.* U smislu ove odredbe imat će u buduće u crkvenom kalendaru navedeni sveti Pape zajedničku homiliju III. Nokturna „in evang. s. Matthaei *Venit Jesus*" (16. 13. 19.) i zajednički misni formular *Si diligis me* sa zajedničkom oracijom „*Gregem tuum*". Iznimku čine samo sv. Marcel I., Pio V., Petar, Celestin i Grgur VII., koji su zadržali vlastitu prvu oraciju; zatim sv. Grgur I. i Kalist I., koji su zadržali sve tri vlastite oracije (dakle uz 1. oraciju još i Secretu u Postocommunio); te napokon s. Klement I., koji je zadržao samo Introit i Epistolu iz dosadanje vlastite mise, dočim sve ostalo ostaje kao u novoj misi *Si diligis me.*

Ova je odredba počam od 1. siječnja buduće godine obvezatna kako za svjetovni, tako i za redovni kler. Stoga se ovime pozivlje veleč. sve-

ćenstvo, neka pravodobno nabavi novu homiliju „in eveng. s. Matthaei *Venit Jesus*" za svoj breviar, a upravitelji pojedinih crkava i kapela neka za svaki misal, koji se upotrebljava u crkvi nabave po jedan novi misni formular *Si diligis me* te ga uliepe u misal iza Commune Evangelistarum.

Odnosna homilija i misni formular može se nabaviti u Zagrebu kod Knjižare sv. Antuna Kaptol br. 31, ili kod Knjižare Narodne Prosvjete Kaptol br. 29. ili kod Dubrovačke Hrvatske Tiskare.

Isplata nagrade vjeroučiteljima Visoko Ministarstvo Narodne Prosvjete - Odjel za seljačku prosvjetu - Broj U. m. 2848 - 1942. od 19. XI. 1942. izdalo je ovu odredbu:

U pogledu izplaćivanja nagrada vjeroučiteljima za obučavanje vjeronauka u pučkim školama, koji nisu imenovani stalnima, čast mi je napomenuti da je spomenutim vjeroučiteljima odredjena paušalna nagrada naredbom ovoga ministarstva broj 13847 - 1942. od 21. veljače 1942., koja je objavljena u Službenom glasniku ovoga ministarstva broj 8. od 10. ožujka 1942., prema kojoj svakom vjeroučitelju, koji nije stalan, a vrši obuku iz vjeronauka, pripada nagrada za 42 održana sata u mjestu stanovanja u iznosu od 1.200 Kn., a izvan mjesta službovanja 2.400 Kn.

Za obuku iz vjeronauka, koja je trajala manje od 42. sata, pripada nagrada prema ovoj skrižalji:

za razdoblje od 1. I. - 30. VI. t. j. 6 mjes.:

u mjestu:	za 5 -- 10 sati:	240 Kn.	izvan mjesta:	480
„	„ 11 -- 20 „	480 „	„	„	960
„	„ 21 -- više „	720 „	„	„	1440

za razdoblje od 1. IX. - 31. XII. t. j. 4 mjes.:

u mjestu:	za 5 -- 10 sati:	160 Kn.	izvan mjesta:	320
„	„ 11 -- 20 „	320 „	„	„	640
„	„ 21 -- više „	480 „	„	„	960

U koliko koji od vjeroučitelja nije primio pripadajuću nagradu, potrebno je, da se obrati, pozivom na broj napried navedene naredbe, upravi dotične pučke škole, odnosno kotarskoj oblasti ili velikoj župi, koja će prema održanim satovima izdati nalog izplate za dotičnog vjeroučitelja.

Služenje svećenika u vojsci. Svećenici, redovnici i studenti teologije oslobodjeni su od služenja vojske u Nez. Državi Hrvatskoj. Ako koji svećenik dobije poziv za služenje vojske ili vojne vježbe kao bolničar ili kao obični vojnik, treba da tu pozivnicu povrati oblasti od koje je primio, priklopivši joj potvrdu od nadležne crkvene vlasti, da je svećenik odnosno redovnik. U nuždi može tu potvrdu izdati i župni ured. Vodja njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj Br. Altg yer riešenjem od 14. X. 1942. br. 3448, javio je Predsjedništvu Bisk. konferencija, da-ta povlastica vriedi i za svećenike njemačke narodnosti. „Katolički List" Br. 45/42.

Produljenje vriednosti željezničkih iskaznica. Djelatnim državnim službenicima potvrdu o produljenju daje glavar njihove nadležne oblasti, a umirovljenicima ona oblast koja im likvidira mirovinu.

Produljenje plavih željezničkih izkaznica za kupovanje karata uz pol ciene, u kojima više ne ma rubrike za produljenje, jer im je vriednost iztekla, starješine će državnih oblasti izdati posebnu potvrdu, na kojoj će se posebna željeznička markica od Kuna 5.— priliepiti u desnom gornjem uglu potvrde. Prilikom prvog putovanja mora se potvrda predočiti postajnom blagajniku, koji će markicu poništiti službenim pečatom.

U izkaznicama kojima vriednost nije iztekla sa 31. prosinca 1942 produljenje se vrši kao i do sada u za to odregjenim rubrikama, a vlasnik izkaznice mora priliepiti željezničku markicu od Kuna 5.—, koju će starješina državne oblasti prigodom produljenja poništiti službenim pečatom državne oblasti.

Ovako poduljene željezničke plave izkaznice vriede do opoziva odnosno do zamjene sa novim, što će se izvršiti tokom godine 1943.

Viesti

IZ DUBROVAČKE BISKUPIJE

Delegat Apostolskog Administratora za Korčulu i Mljet. Radi posebnih prilika saobraćaja s otocima Korčulom i Mljetom preuzvišeni je Apostolski Administrator dubrovačke biskupije Msgr Pavao Butorac, biskup kotorski, imenovao svojim delegatom za otoke Korčulu i Mljet presvietlog Msgra Kalogjera Dn Pera, opata korčulanskog.

Na blagdan Krista Kralja — Dan Katoličke Akcije dne 25. X. 1942. sva društva Katoličke Akcije imali su u Stolnoj crkvi u 8 sati zajedničku sv. Misu i sv. pričest. Sv. Misu je otslužio presvijetli Božić Dn Ivo, prepozit kaptolski i delegat Apostolskog Administratora. Prigodnu propovied održao je preč. Dn Božo kanonik Bačić, gradski župnik - dekan. Omladinska društva „Domagoj" i „Križari" došli su u crkvu korporativno sa svojim barjacima. Omladina je u velikom broju pristupila zajedničkoj sv. pričesti.

Kod mp. Otaca Dominikanaca priređeno je toga dana klanjanje a pri večernjoj listopadskoj pobožnosti prigodni govor o Kristu Kralju

Proslava 650 godišnjice najstarijeg dubr. Bratstva. Na 25. X. o. g. proslavilo je Bratstvo Sv. Mihajla „in arboribus" ili „de Gravosio" šestopedeset godišnjicu svoga kanonskog osnutka. Bratstvo je bilo osnovano već god. 1290, a od dubrovačkog senata priznato 15. V. 1291, dočim je na 25. V. 1292. bilo od nadbiskupa Bonaventure, malobraćanina kanonski odobreno i oprostom obdareno reskriptom gornjeg nadnevka, koji se počimlje riječima. „Noverit universitas vestra", a sačuvana je u rukopisu O. Cerve i O. I. Mattei (sv. III. str. 81). Proslava je obavljena skromno i intimno zbog ratnih nedaća, ali toplo i dostojanstveno ovim redom: 1) svečanom komemoracijom, koju je održao predsjednik bratstva Don Đuro Krečak spomenuvši sve važnije zgode i zasluge bratstva za vjeru, kult i čudoredje u Gružu i Lapadu, 2) sv. Misom pro grat. actione, 3) svečanim Te Deum, otpjevanim od pjevača i pjevačica C. P. Zbora pod ravnanjem dirigenta g. A. Gjivanovića, 4) odkrićem spomen ploče u crkvi i 5) odriješenjem za mrtve. Prisustvovali su i izaslanici gružkih bratstava i družtava i neki gradskih bratstava s barjacima. Pročitale su se čestitke preuzv. ap. administratora Msgr. Pava Butorca i g. Nika Kućara, gružanina, u pjesmi. U znak priznanja za velike usluge učinjene Bratstvu odlikovani su g. Dr. Vicko Svilokos, gdja Flore Jakšić i g. Kiko Marinović čašću dobrotvora Bratstva honoris causa. Želimo ovom ugl. bratstvu da na časnu prošlost nadoveže sretnu budućnost ad multos annos.

Svi Sveti. U stolnoj crkvi svečanu sv. Misu otslužio je u 10 sati presvijetli kaptolski prepozit Božić Dn Ivo, delegat Apost. Administratora. Preko sv. Mise pjevao je Crkveni Pjevački Zbor, koji je izveo Misu od Kirchera, a promjenljive djelove od Griesbachera. Popodne je Crkveni Pjevački Zbor ispjevao nadgrobnice najprije na Domobranskom groblju, a zatim u kapeli na grobištu sv. Križa na Boninovu. Nakon toga je na obim mjestima svećenik podielio odriješenje mrtvima.

Na Mrtvih dan svečani Requiem u Stolnoj Crkvi otslužio je presvij. Božić Dn. Ivo, prepozit i delegat Apost. Adm. u 10 sati, a nakon sv. Mise podijelio je propisana četiri odriješenja po crkvi.

Na rođendan Njeg. Veličanstva italijanskog kralja Viktora Emanuela, dne 11. XI. 1942. priredila je italijanska vojska u Dubrovniku popodne u 5 sati svečani „Te Deum" u stolnoj crkvi. Prisustvovali su predstavnici mjesnih vojnih i civilnih vlasti odredi italijanske vojske, fašističke organizacije i lijepi broj građana. Službu Božju obavio je presvij. Dn Ivo kan. Božić, kaptolski prepoziti delegat Apost. Adm. u trojci, a Crkveni Pjevački Zbor ispjevao je „Te Deum" od A. Gjivanovića za mješoviti zbor.

Na Gospu od zdravlja, dne 21. XI. 1942, otslužena je svečana sv. Misa u Stolnoj crkvi u 10 sati, a zatim su obavljene molitve pred slikom Bl. Gospe od Porata. U večer u 5 sati nakon s. Krunice propovjedao je mp. O. fra Bernard Dedić, dominikanac.

Proslava sv. Cecilije obavljena je u Nedjelju dne 22. XI. 1942. Preko sv. Mise od 10 sati u Stolnoj Crkvi izveo je Crkveni Pjevački Zbor veoma dotjerano ovaj birani nabožni koncerat: 1. Tresch: „Daj mir Gospodine", mješoviti zbor. — 2. Dvoržák: „Pogledaj me i smiluj se", sopran solo g.đa Meri Monopoli - Arneri. — Kunićić: „Ave Maria" mješ. zbor. — 4. Franck: „Panis Angelicus", sopran solo kao gore uz violin g. Dr. Juraj Šlaus. — 5. Mozart: „Laudate Dominum omnes gentes" sopran, violin i mješ. zbor. — Na orguljama je pratio mp. O. Jordan Dr Kunićić, dominikanac, a zborom je ravnao g. Antun Gjivanović. — Gundulićeva glazba je prije i poslije Mise, kojoj je korporativno prisustvovala, obišla grad svirajući. — U večer je Crkveni Pjevački Zbor imao svoj domjenak, koji je prošao u veselom raspoloženju.

Adventske propovjedi 1942 god. drži svake Nedjelje u Stolnoj crkvi u večer u 5 sati mp. O. fra Bernard Dedić, dominikanac.

Promjene u dušobrižništvu. S danom 1. X. 1942. vlč. Grbić Dn Ivo premješten je iz Grude za upravitelja župe Luka Šipanska. Sa 1. XII. 1942 vlč. Poša Dn Pavao premješten je iz Lumbarde za izloženog kapelana u Brgatu, a s istim danom imenovan je mp. O. Bernard Marcević, dominikanac, kapelanom u Korčuli.

Boravak Apostolskog Administratora. Dneva 22. XI. 1942 stigao je iz Kotora u Dubrovnik preuzvišeni Apostolski Administrator dubrovačke biskupije Msgr. Pavao Butorac, biskup kotorski. Zadržao se je u Dubrovniku do 6. XII. 1942. rješavajući tekuće poslove uprave biskupije.

Proslava Imakulate obavljena je na svečani način u Dubrovniku u franjevačkoj crkvi. U 7·30 s. imalo je „Domagojsko" djaštvo svoju zajedničku sv. Misu i i pričest sa prigodnim pobudnim govorom duhovnika mp. O. Gerarda Barbira. U 10 sati otpjevana je sve vana sv. Misa, preko koje je pjevao Zbor franjevačkih klerika. U večer u 5 sati nakon svečane Večernje slijedila je teoforička procesija u klaustru, a zatim je mp. O. Jerko Dr. Bakotin izrekao prigodni govor. Na blagoslovu je g. Dr Dragutin Bratuša ispjevao svojim baritonalnim tenorom „Divnoj dakle."

Istog dana je u dominikanskoj crkvi u Dubrovniku italijanska vojska proslavila „dan vjere". Uz ostale tačke vojnog gudalačkog kvarteta Crkveni Pjevački Zbor ispjevao je pneko sv. Mise u 10 sati „Ave Maria" od Dra Kunčića i „Magnificat" od Perosi.

Svečane zadušnice za † O. Vladimira Ledóchowskog, generala Isusovačkog Reda, preminulog u Rimu dne 13. XII. 1942, priredila je mp. Residencija Družbe Isusove u Dubrovniku dne 17. XII. 1942 u 7 sati u jutro u crkvi sv. Ignacija. Prisustvovali su brojna odaslanstva mjesnih redovničkih obitelji, klera i lijepi broj gradjanstva. Svečani Requiem je otslužio presvij. Božić Dn Ivo, prepozit Stolnog Kaptola i delegat Ap. Adm. u trojci i na koncu podielio odriešenje. Posred crkve podignut je prigodni mrtvački odar.

Promjena u rektoratu Zborne crkve sv. Vlaha u Dubrovniku. Na vlastitu želju preč. Taljerau Dn Vladimir riešen je sa 31. XII. 1942 službe Rektora Zborne crkve sv. Vlaha u Dubrovniku, koju je službu revno obavljao punih 7 godina na opće zadovoljstvo klera i gradjana.

Na njegovo mjesto imenovan je sa 1. I. 1943. vlč. Dn Niko Kusalić, gradski župni pomoćnik.

Ređenje. Preuzvišeni Msgr. Pavao Butorac, biskup i Apost. Adm., podijelio je dne 29. XI. 1942. sv. Red Poddijakonata mp. fra Kerubinu Makjaviću, dominikancu, i sv. Red dijakonata mp. fra Aureliju Steinu i fra Marijanu Zubak, dominikancima. Ad maiora!

Božični blagdani. *Na Badnju večer* u katedrali nakon ispjevane svečane Večernje i Jutarnje slijedila je u 7·15 sati svečana sv. Misa, koju je otslužio presvij. Božić Dn. Ivo, kaptolski prepozit i delegat Ap. Adm. — Crkveni Pjevački Zbor izveo je Griesbacherov „Introitus" i „Missa Stella Maris" za 4-gl. mješoviti zbor, a na ofertorijumu pjesmu „Tiha noć, za 4-gl· mješ. zbor. Prije i poslije sv. Mise pjevano je pjeće „U sej vrieme godišća". Državna krugovalna postaja Dubrovnik prenosila je čitavu sv. Misu ove večeri. Crkva je bila prepuna vjernika.

Na Božić je svečanu sv. Misu u katedrali u 10 s. otslužio također presvijetli Božić Dn Ivo, a Crkveni Pjevački Zbor izveo je Introitus od Griesbachera i Kircherovu Misu u čast sv. Martina za 4-gl. mješ. Zbor, kao i nekoliko božičnih pjesama.

40 satno klanjanje u crkvi sv. Vlaha obavljeno je od 28 — 31. XII. 1942 uz veoma lijepo učešće građana. Propoviedao je sve tri večeri veoma savremeno mp. O. Bogdan Dragun, dominikanac, nakon svečano ispjevane Večernje.

Na Staru Godinu. obavljena je služba Božja zahvalnica u Stolnoj crkvi u večer u 6 sati. Celebrirao je presvij. Božić Dn Ivo, kaptolski prepozit i delegat Apost. Administratora. Crkveni Pjevački zbor izveo je „Tebe Boga hvalimo" od A. Gjivanovića i „Divnoj dakle" od Br. Šček, te pastirsku pjesmu „Kog ste vidjeli pastiri" od Lederera.

IZ KOTORSKE BISKUPIJE

Na blagdan Velike Gospe otslužio je preuzvišeni gospodin dijecez. biskup Msgr. Pavao Butorac svečanu pontifikalnu službu Božju u nadžupnoj Crkvi sv. Nikole, u Perastu, gdje je na glavnom oltaru izložena čudotvorna slika Bl. Gospe od Škrpjela, zbog sadašnjih prilika. Bilo je mnogo naroda iz okolnih mjesta.

Na blagdan Gospodina Na ega Isukrsta Kralja, u nedjelju 25 listopada, odslužio je u katedrali sv. Tripuna u Kotoru, u 10 sati pr. p. svečanu misu preč. g. Don Špiro Perušina, kanonik Stolnog Kaptola, a po podne u 6·30 s. odslužio je preuzv. g. Don Antun Milošević, prepozit Stolnog Kaptola svečani blagoslov sa posvetom presvetom Srcu Isusovu i sa litanijama presvetog Srca Isusova. Pjevao je CPZ. „Sv. Tripun".

Na blagdan Svih Svetih odslužio je u katedrali sv. Tripuna u 10 sati pr. p. svečanu misu misu preč. g. Don Špiro Perušina, kanonik Stolnog Kaptola, uz pontifikalnu asistenciju preuzv. gosp. diecez. biskupa Monsgra Pavla Butorca. Pjevao je CPZ. „Sv. Tripun."

Na Mrtvih dan odslužio je u katedrali sv. Tripuna svečanu misu De Requie presvij. g. Don Antun Milošević, prepozit Stolnog Kaptola, nakon koje je preuzvš.

gosp. diocez. biskup Monsgr. Pavao Butorac dao običajna odriešenja. Pjevao je CPZ. „sv. Tripun“

Zadušnice. Na 3. studenoga o. g. odslužio je u katedrali sv. Tripuna preč. g. Don Ivo Stjepčević, dekan Stolnog Kaptola, bisk. delegat, svečane zadušnice za pokojne kotorske biskupe i kanonike.

Blagdan Bl. Gracije bio je po običaju proslavljen veoma svečano, dne 9. studenoga, u župskoj Crkvi na Muo. Od rana jutra redale su se tihe sv. Mise, a u 10 sati odslužio je preuzvišeni gosp. diocez. biskup Monsgr. Pavao Butorac svečanu pontifikalnu Misu. Po podne održao je pohvalni govor o Blaženiku m. p. O. Antun Krile, franjevac, grad. žup. pomoćnik i koralni vikar u Kotoru, a zatim je odslužen svečani blagoslov sa Presvetim. Svečanosti je učestvovalo mnogo naroda iz Kotora i iz okolnih mjesta. Istoga dana u katedrali sv. Tripuna u Kotoru odslužio je svečanu Misu preč. g. Don Ivo Stjepčević, dekan Stol. Kaptola bisk. delegat.

Na Mali Tridundan, dne 10. studenoga u katedrali sv. Tripuna odslužio je svečanu Misu preč. g. Don Ivo Stjepčević, dekan Stol. Kaptola, bisk. delegat. Nakon svečane Mise bila je otpjevana svečeva himna i cjelivala se je po starom običaju Slavna Glava.

Imenovanja u biskupiji. Preuzvišeni gosp. diocezanski biskup Monsignor Pavao Butorac blagoizvolio je imenovat:

Prosinodalnim sucima: preč. gg. Don Antuna Miloševića, prepozita Stolnog Kaptola; Don Iva Stjepčevića, dekana Stol. Kaptola, bisk. delegata; Don Špira Perušinu, kanonika Stolnog Kaptola, Don Nika Lukovića, kanonika Stolnog Kaptola i Don Antuna Muruša, kanonika Stolnog Kaptola, gradskog župnika, dekana.

Prosinodalnim Ispitateljima: Iste prečasne Kapitularce.

Župnicima Savjetnicima (Parochi Consultores): preč. gg. Don Gjura kanonika Slovinića, župnika dekana u Budvi, Don Roka kanonika Paskovića, opata sv. Jurja župnika dekana u Perastu, Don Gracija Ivanovića, župnika sv. Stasija, u Dobroti i Don Luku Janovića, upravitelja župe Gornjeg Stoliva.

Članovima Nadzornog Vijeća („Consilium Vigilantiae“), preč. gg. Don Graciju Ivanovića, župnika sv. Stasija u Dobroti, Don Luku Janovića, upravitelja župe Gornjeg Stoliva i Don Gracija Brajkovića, neodvisnog kapelana u Gjurićima.

Savjetnicima administrativnog Vijeća: preč. gg. Don Iva Stjepčevića, dekana Stolnog Kaptola, bisk. delegata; Don Roka kan. Paskovića, opata sv. Jurja, župnika dekana u Perastu; Don Graciju Ivanovića, župnika sv. Stasija, u Dobroti i Don Tripa Miloševića, aktuara Biskup. Ordinarijata, dušobrižnika župe sv. Mateja, u Dobroti.

Promjene u dušobrižništvu. Sa danom 1. studenoga, 1942. g.: Vlč. Don Stjepan Serventi, uprav. župe Lepetane bio je rješen ekskuretne službe neodv. kapelanije Đurića; Vlč. Don Gracija Brajković bio je riješen službe nadžup. upravitelja u Hercegnovom i imenovan neodv. kapelanom Gjurića; Vlč. Don Gracije Sablić bio je riješen službe katehete Realne Gimnazije i Pomorsko-Trgovačke Akademije u Kotoru i imenovan nadžupnim upraviteljem u Hercegnovomu; i vlč. Don Ivo Brajnović, uprav. župe Škaljari bio je imenov. priv. katehetom Real. Gimnazije i Pomorsko Trgovačke Akademije u Kotoru.

In D.no defuncti

† O. Vice Carević
Dominikanac

Dneva 23. listopada t. g. blago i tiho preminu, u drevnom samostanu sv. Križa u Gružu, starina Dominikanac O. fr. Vice Carević. Rogjen u Stonu 4. Siječnja 1865. stupi u Dominikanski red 1883. Svršio je bogoslovske nauke u Dubrovniku, a zaredio ga je za svećenika s. u. blagopok. biskup Mato Vodopić 35. srpnja 1887. Starešinstvo mu već od prve mladosti povjeri tešku i delikatnu službu ekonoma Dubrovačkog samostana, gdje je svojom stručnom spremom doprinio napredku samostanskih dobara. S podpunim zadovoljstvom predpostavljenih obnašao je i druge službe u svojoj Provinciji. Bio je Prior Dubrovačkog, Splitskog, pak Starešina Šibenskog, Korčulanskog i Gružkog samostana. Za četiri godine revno je vodio upravu Bolske Župe, na otoku Braču a neko vrieme vršio je i dušobrižničku službu u Brgatu. U mlagjim godinama bavio se i propovijedanjem, a kao izkusni ispovjednik znao je opojiti dobrotu i strogost za duhovno dobro vjernika. I ako je bio blage naravi, energično se opirao, da se nečedna, ženska moda ne uvlači u sveti Božji hram, koji mu je bio povjeren. Pod sjenom Majke Božje, na Dubrovačkim „Dančama“, njegovi smrtni ostaci, uz svoju pokojnu subraću, čekaju u Kristu slavno uskrsnuće. Vivat in Christo!

BIBLIOGRAFIJA

Raoul Plus: **Život s Bogom** Preveo Stjepan Bäuerlein. Izdanje „Vrela života" knjiga 9. Zagreb 1942, str. 151 male osmine. Cijena broš. 40.- u originalnom platnenom uvezu 60.- kuna. Naručbe slati na „Vrelo Života", Zagreb I, p. r. 285, novac ček. upl. 49-125.

Ova knjiga, kako je rečeno u predgovoru, htjela bi da upozori „na najveličanstveniju činjenicu *da Bog prebiva u nama.* Činjenicu kršćanima sigurno i odveć poznatu, ali u tolikoj mjeri potisnutu u pozadinu svagdanim brigama ili ispraznostima, da je kod velike većine prestajala igrati ikakvu ulogu. Na sve pomišljamo ne sve svraćemo svoju pažnju osim na Boga u sebi prisutna. Bog se ne smije mimoilaziti, jer ako mimo njega prodjemo, mimoišli smo sami sebe — ali zauvjek upropastili smo se u biću, promašili smo u najstrašnijem značenju rieči — svoj život."

Ove uvodne misli najbolje ram kažu šta je ovo djelo. Pisano vrlo jednostavno, u obliku kratkih prividno nabačenih, a ipak vrlo povezanih misli, ono bi htjelo da današnjem, brigama i nervozom rastrganom čovjeku omogući voditi intenzivan vjerski život. Možemo je otvoriti bilo gdje, pročitati tek par redaka iz nje, bit će to dovoljno da od njih čitav dan živimo. Vidi se da je O. Plus izvrstan poznavalac duša i da nijesu uzalud njegova djela raspačana dosad u stotine tisuća primjeraka. Prievod je vrlo liep i čita se s pravom ugodnošću. Namienjena je svima bez razlike: laicima i svećenicima!

Felix M. Cappello S. J.: **Tractatus Canonico — moralis De Sacramentis — Vol. III. De Extrema Unctione.** *Editio altera emendata et aucta Domus Editorialis Marietti - Taurini 1942 Pag. XVI - 226 Lit. 20.*

Uvaženi kanonista profesor papinskog sveučilišta Gregoriana u Rimu, auktor ovog djela, uspio je u ovom drugom izdanju skupiti iz dogmatike, moralke i pastoralke sve što se odnosi na sakramenat zadnje pomasti, dodavši i historijske bilješke. Marljivo ispituje mnijenja starih i novih pisaca a izabire istinitije. Djelo se ističe potpunošću, točnošću riešavanja pitanja i bistrinom raspravljanja.

Dr. Philippus Oppenheim O. S. B.: **Institutiones Systematico-historicae in Sacam Liturgiam.** *Tomus VI:* **Notiones Liturgiae Fundamentales** *Pag. XX - 504. Lib. it. 23. Domus Editorialis Marietti Taurini.*

Cienjeni auktor, profesor S. Liturgije na teološkom fakultetu papinskog sveučilišta S. Anselma u Rimu, naumio je opsežnim djelom prikazati čitavu S. Liturgiju sistematsko-historijskom metodom. Do sada je već izdao pet svezaka: 1. Uvod u liturgijsku literaturu, historijski pregled literature; 2. o liturgijskom pravu, I dio: glavni pojmovi o liturgijskim zakonodavcima; 3. o liturg. pravu II dio: o pisanom i nepisanom zakonu; 4. o liturg. pravu III dio: o liturgijskim knjigama i pravu što iz njih proizlazi; 5. Uvod u liturgijsku znanost.

U ovom 6. svesku raspravlja o svrhama liturgije, o službeniku kulta, o vlastitostima liturgije o štovanju Boga i svetaca, o djelima i tekstovima kulta.

Čitavo je djelo pisano osobitom ljubavlju za stvar dubokim kritičkim aparatom poznavanjem opširne bibliografije, tako te može dobro poslužiti kao temeljiti izvor liturgijskog znanja za svagdanju porabu kao i za liliturgijski studij.

Institutiones Theologiae Moralis *ad normam Juris Canonici quas veteri Compendio a P. Gabriele De Varceno O. M. Cap. confecto P. Seraphinus A Loiano S. Theol. Lector eiusdem Ordinis suffecit. Opus postumum cura P. Mauri a Grizzana eiusden Ordinis editum.*

Volumen IV. Theologia specialis: Pars VII. **De Sacramentis.** *In - 8 max. 1940. pag. IV - 704, Lib. it. 30.—.*

Volumem V. Theologia specialis: Pars VIII. **De Censuris;** — *IX.* **De castitate et vitiis oppositis.** *In - 8 max. 1942. pag. 196, Lib. it. 15. Casa Editrice Marietti - Via Legnano 23 - Torino.*

U prvom (IV.) svesku prikazana je podrobno, pregledno i jasno sva moralna nauka o svima svetim Sakramentima sa veoma praktičnim uputama dušobrižnicima i aplikacijama obzirom na savremene prilike.

U drugom (V.) svesku govor je u prvom (VIII.) dijelu čitavog djela o censurama u opće i posebno, a u drugom (IX.) dijelu o kreposti sv. čistoće te grijesima proti šestoj i devetoj zapovjedi. Ovaj zadnji dio odvaja trijeznošću raspravljanja i tačnošću prosudjivanja okolnosti kao i zgodnim praktičnim savjetima ispovjedniku.

Kalendar Srdca Isusova i Marijina g. 1943. *Priredilo Uredničtvo Glasnika Srdca Isusova. Zagreb, Palmotićeva ul. 33. — Cieno Kuna 35.*

Ovaj obljubljeni kalendar i ove godine donosi mnogo veoma biranog zgodnog gradiva u pjesmi i prozi, a bogat je i mnogim liepim slikama. Zaslužuje svaku preporuku.

SADRŽAJ: Crkovna Bratstva. — Dubrovački kanonik Vid Mar. Gučetić (Gozze). — Dijamantni svećenički jubilej prečasnog Don Marka Tabaina. — Službeni dio. — Za praksu. — Viesti. — In Dno Defuncti. — Bibliografija.

Urednik: **Don Karlo Capurso,** Vlasništvo **Biskupske Kurije.** Dubr. Hrv. Tiskara (zast. V. Kukurelo) Dubrovnik